

O dělnickém tisku

Prosinec 1934

1. Revolution musí být buď dělnickými novinami, nebo nemusí být vůbec. Dělnické noviny nejsou noviny psané pro dělníky. Nemusí jít nezbytně ani o noviny psané dělníky. Musí však odrážet život dělnické třídy a včas odpovídat na velké i malé otázky, vznesené dělnickou mládeží.

2. Je nezbytné psát srozumitelně; aby se tak stalo, je nutné mít jasno, jak ve věci s kterou máme co dočinění, tak i v cíli prezentace. Nikdy nepište pouze kvůli psaní samotnému za účelem vytvoření úvodníku nebo zaplnění dané rubriky.

3. Před napsáním článku o specifické problematice je nutné promluvit si o tématu s nějakými mladými dělníky a pozorně vyslechnout jejich otázky, připomínky, námitky atd.... Poté co je článek napsán, musí být předložen kritickému zhodnocení mladých dělníků.

4. Nekopírujte velké noviny ani v rozvržení sloupců, ani v nakládání s předmětem, ani v tónu prezentace. Když se objeví důležité téma týkající se dělnické třídy a zvláště mládeže, je možné a i nutné opustit pravidelné rubriky a věnovat tomuto tématu celé číslo (například nezaměstnanost mezi mládeží; důležitá stávka, do níž se mládež zapojila atd....) a to z rozdílných úhlů: pečlivá prezentace fakt, reportáže očitých svědků, teoretický článek na to samé téma, mezinárodní zkušenosti s obdobnými případy atd.... Takové číslo je jako dělostřelecký granát, který si prorazí svou vlastní cestu.

5. Nikdy si neosvojíte tón učitele malých dětí. Vždycky mluvíte s čtenáři jako se sobě rovnými, avšak mluvíte přímo, po nastudování a přípravě, bez maskování svých nedostatků prázdnými frázemi.

6. Nikdy nedělejte článek typu komentáře k události, o níž se předpokládá, že jsou čtenáři zcela známé. Každý článek musí obsahovat svoji vlastní solidní kostru složenou z precizních faktů a dat. Komentáře musí být stručné a vyplývat z prezentace samotných faktů. To je jediný způsob, jak se vyhnout neživotnému a ponižujícímu didaktismu.

7. Nebojte se opakovat nejzákladnější věci a pokaždé je osvěžte novými fakty.

8. Pozorně sledujte veškerý francouzský tisk – buržoasní a dělnický, politický a odborářský, pařížský a lokální; vystřihujte veškerá fakta, dokonce i bezvýznamná, která se týkají života dělnické mládeže; uložte si tyto výstřižky do kartotékových složek; podívejte se do těchto složek pokaždé, kdy o tom či onom tématu musí vzniknout článek.

9. Bezodkladně vytvořte seznam revolučních reportérů. Přidělte každému reportérovi městskou čtvrť nebo zvláštní funkci (dělnická a buržoasní justice, nezaměstnanost, vývařovny, zahraniční dělníci, ubytovny atd....) Reportéři musí být také agitátory a rekrutéry. Musí být v neustálém kontaktu se zázemím, které pokrývají.

10. Jednou, dvakrát nebo čtyřikrát do měsíce, v závislosti na frekvenci publikace, se musí sejít všichni pisatelé, reportéři a někteří mladí dělníci na schůzce k výměně dojmů, sestavení návrhů a diskusi připravovaných článků.

11. Tiskové rubriky novinek obsahují hromadu fakt vysoce důležitých pro pochopení společnosti obecně a života mladých dělníků zvláště. Každý den přinášejí zprávy o sebevraždách mladých lidí, kteří ztratili všechnu svou naději, o vraždách dětí zoufalými rodiči atd.... Celá stránka může být občas sestavena z těchto pečlivě vybraných novinových článků a k nim přidaných krátkých rázných komentářů.

12. Podepsané články nejsou obecně pro tisk dělnické třídy příliš vhodné a pro noviny mladých dělníků to platí zvláště. Čtenář si musí zvyknout vidět v novinách kolektivní personalitu tj. organizaci.

13. Otázka socialistické společnosti jako alternativy ke kapitalistické musí být uváděna do popředí tím či oním způsobem v každém čísle a při každé možné příležitosti. Je nezbytné najít ve spisech velkých socialistů, počínajíc utopisty, pronikavé formulace, každou o pár řádcích. Dvě až tři takové formulace by měly být publikovány na každé stránce.

14. Je naprosto nepřijatelné používat narážky srozumitelné pouze mladým „byrokratům“, slangová vyjádření zasvěcených a zkratky, které jsou absolutně nepochopitelné průměrnému mladému dělníkovi.

15. Noviny se mohou stát dělnickými novinami, pouze když jsou všechny síly organizace zaměřeny na dělnické a průmyslové čtvrtě. Noviny, které nerekrutují dělníky do organizace, si nezasluhují existovat.

16. A nakonec, podstata naší doby musí být novinami dobře reflektována. Základním rysem této epochy je, že vznáší nejhlubší otázky ohledně společnosti a vyžaduje si ty nejradikálnější odpovědi. Předrevoluční epocha, v níž žijeme, potřebuje pouze skutečnou bojovnou stranu, aby byla přeměněna na epochu revoluční. Noviny musí být bojovné a odvážné a cíl vysoký.

Skupina čtenářů [Lev Trocký]

Problémy novin Socialist Appeal

Drahý příteli:

Jsem poněkud udiven absencí jakýchkoliv informací ze Států a osobně od tebe.

Ze zápisů vidím, že máte potíže se Socialist Appeal. Noviny jsou ze žurnalistického hlediska velmi dobré; avšak je to list pro dělníky a nikoliv dělnický list. Doufám, že administrativní změna v redakční radě bude prospěšná nejen z finančního, ale i z politického hlediska.

Tak jak to je dnes, jsou noviny rozděleny mezi nejrůznější pisatele, z nichž je každý velmi dobrý, ale společně nedovolují dělníkům proniknout na stránky Appealu. Každý z nich píše pro dělníky (a píše velmi dobře), ale nikdo z nich dělníky neposlouchá. Navzdory této literární dokonalosti se list do určité míry stává obětí žurnalistické rutiny. Vůbec neslyšíte, jak dělníci žijí, bojují, střetávají se s policií nebo pijí whisky. To je pro noviny, jako revoluční nástroj strany, velmi nebezpečné. Úkolem není udělat spojenými silami kvalifikované redakční rady noviny, ale povzbudit dělníky, aby pro sebe psali.

Naprosto souhlasím s PC, že čtrnáctidenník může být tvořen dvěma, dokonce i jedním, redaktorem, za podmínky, že celá strana bude na listu participovat nejen finančně, ale i politicky a novinářsky. List musí mít korespondenty, průzkumníky a reportéry úplně všude. Tři kroky od obchodu nebo schůze mohou často dát víc, než článek skvěle napsaný štábem. Pouze takové noviny mohou proniknout mezi masy a získat si u nich velkou podporu.

Radikální a odvážná změna je nezbytná jako podmínka úspěchu. Noviny jsou příliš široké, příliš školometské a příliš aristokratické pro americké dělníky a mají tendenci ukazovat stranu více jak je, než ji připravovat pro budoucnost.

Samozřejmě že to není jen otázka novin, ale otázka celého politického kursu. Utvrzuji se v názoru, že máte příliš mnoho maloburžoasních chlapců a děvčat, kteří jsou velmi dobří a oddaní straně, ale kteří plně nepochopili, že jejich povinností není diskutovat mezi sebou, ale pronikat mezi čerstvé vrstvy dělníků. Opakuji svůj návrh: každý maloburžoasní člen strany, který během určité doby, řekněme tří nebo šesti měsíců, nezíská pro stranu dělníka, by měl být degradován do řad kandidátů a po dalších třech měsících vyloučen ze strany. V některých případech to může být nespravedlivé, ale strana jako celek by obdržela prospěšný šok, který velmi potřebuje. Je zapotřebí velmi radikální změny.

Poslal jsem soudruhu Goldmanovi dopis, ale dosud jsem neobdržel jeho potvrzení. Doufám, že je teď ve Francii.

Se soudružským pozdravem

V.T.O'Brian [Lev Trocký]

27.května 1939